

Darázs Richárd

Privát félmúlt Miskolcon II.

Moszkvics a szakadéokban

Észak–Keleti

Átjáró

Egyesület

2013

Privát félmúlt Miskolcon

„24” – az aktuális kutatási programunk szimbólumává emelt számmal hangsúlyozni kívánjuk az 1989 óta eltelt időt – mely alatt felnőttek a rendszerváltás körül született generációk – és az utolsó lehetőség sürgető voltát: most, a 24. órában feltétlenül fontos megörökíteni az államszocializmus, vagy akár a korábbi évtizedek hétköznapijából ránk maradt városképi elemeket, helybéli toposzokat, városi legendákat. Rakétát vagy glóbuszt imitáló játszótéri mászóakák, beton virágtartók, pingpong- és sakkasztalok, neonok, különféle pihenőpadok, mozaikok és kompozíciók – művészeti értéket vagy bármiféle védettségre jogosító kivételességet aligha hordoznak, viszont befolyásolták közel fél évszázad miskolci hétköznapijait. A miskolciakét.

Korspecifikus formavilágot, látens avagy nagyon is manifeszt propagandát tükröznek, mégis feledésbe merülnek a változásokkal, átsiklik felettük a sietős tekintet és a fiatalabb generációk tudomást sem vesznek róluk.

Nyom nélkül fognak eltűnni, ha nem használjuk ki az utolsó pillanatot. Számos egykoron közismert miskolci jellegzetesség ma már csak fotókról köszön vissza.

A lakosság közvetlen megszólításával, afféle nyomozókként (a „24” egy manapság népszerű filmsorozat címét idézve talán a figyelemfelkeltésre is alkalmas) próbálunk egy-egy hajdani utcabútor, kültéri dísz, netán

A szerző (1974) kulturális az Észak-Keleti Átjáró

Kiadó: Észak-Keleti Átjáró Egyesület
Kiadásért felel: Darázs Richárd
Design, tördelés: Balogh Attila

filmek (például az „Utánam, srácok!”), irodalmi alkotások révén a korban híressé vált tárgyak máig vezető sorsa felől tájékozódni. A napjainkig fennmaradt utcai tartozékok fotózásával és felmérésével – mindenekelőtt az érdeklődő fiatalok bevonásával – kívánjuk megörökíteni a letűnt kor utolsó rekvizitumait.

Egyesületünk általános céljai között szerepel a történelmi félmúlt résztvevőinek közvetlen megszólítása. A „Privát félmúlt Miskolcon” családtörténet-sorozat hangsúlyos része a „24” programnak, amelytől mindenekelőtt a porosodó fényképalbumok feltárlását várjuk, és nagyon bízunk abban, hogy a fotók előhívják azokat a történeteket, melyeket a rokonság egyfajta hagyományként őriz, élmenyszerűen mesél, sajátos családi legendáriumként konzervál.

Olyan miskolciaknak kívánunk megnyilvánulási lehetőséget biztosítani, akik hajlamot éreznek félmúltjuk speciális közzétételére. Emlékezetes eseményeket vagy éppen jellemző pillanatokat, használati tárgyakat, bútorokat, s hasonlókat megörökítő felvételeket keresünk, amelyekhez a közlő hajlandó az egyéniségét, családjának mentalitását tükröző kommentárt, tetszőleges „műfajú” szöveget írni. Az ekképpen születő kvázi „képregényeken” keresztül szeretnénk közvetlen betekintést nyerni a privát félmúltakba, melyek fontos, autentikus építőkövei Miskolc történetének.

Észak-Keleti Átjáró Egyesület
atjarok@gmail.com

**antropológus,
Egyesület alapító tagja.**

Sorozatszerkesztő: Kapusi Krisztián
Megjelent: Miskolcon, 2013-ban, 300 példányban
Web: atjarokhe.hu/24 HU ISSN 2063-XCVB

Előszó mint száz

Nyájas olvasó, hallgatólagos engedelmével folytatnánk a fecsegést! Szerzőnk átveszi a szót, és - a sorozat első füzetének hangulatát idézve - beleveti magát az önfeledt sztorizásba.

Jönnek a poérok cinkos összekacsintásokkal, ahogyan megelevenedik egykori városunk: több ezer fanatikus süvítése a stadionból, bisztrók intim zsongása, a keleti blokk autómárkáinak bárdolatlan robaja, flaszterkölyök füttyentései... Ismerős fények, szagok, ízek és karakterek, például süti a presszóból, spicces apa óberokos kommentárja, jéghideg pedagógusok, mitizált nagyszülők. Adott az ambivalencia, összességében mégis az emlékezés öröme járja át füzetünk első tematikus blokkját.

A megélt múlt vidáman idézhető momentumai után elcsendesül a szerzőnk. Hiányról, hallgatásról, elmulasztott kérdésekről és a sors szeszélyeiről szól a kötet második egysége. Wittgensteintől Ingmar Bergmanig oda és vissza citálhatnánk fellengzős idézeteket a csend szólamairól.

Elég, ha őszinték vagyunk magunkhoz: gyerekkorunk óta küzdünk a megmásíthatatlan ellen, és most, felnőttként is némi infantilis naivitással dacoskodunk a kaszás nyomában pusztító elmúlással! Nem, nem tűnhet el az a sok emlék nyomtalanul, legalább füzetkék maradjanak szeretteink, barátaink, ismeretlen ismerőseink után...

a sorozatszerkesztő

Te eszel, én iszom

Időnként beugrottunk apámmal az Eszem-Iszomba, nem is olyan ritkán, még ovis koromban a hetvenes évek végén, amikor a Marx tér környékén jártunk.

Sorban álltunk, fizettünk, megkaptuk a cédulát és újra beálltunk egy sorba, hogy kiadják, amit már kifizettünk az előbb. A kisleány óriási arca mosolygott le ránk, ettem az islert, esetleg egy Gyöngy üdítőt, *szőke kólát* vagy Traubisodát hozzá, apám meg bedobott valamit – működtek a dolgok.

A Napsugár a főutcán viszont csak cukrászdként üzemelt, ott kicsit más légkör fogadott, sterilabb és kihalt volt – én eszem, veled mi van? A Vig Cimborában újra szimbiózis, de ez a hely megint mást tudott nyújtani: egy igazi füstös kocsmá volt, finom islerrel ellátva.

Öcsámcsávó facsigá! - újbérházasiak

Ez lesz az én szobám! – nyit be Edina a frissen átadott panellakás egyik, ötletszerűen megragadott ajtaján: a lomost választotta. Tél volt, 1982, egy kétgyerekes – három és nyolc évesek – család költözik be Felső-Majláth lakótelepének egyik újonnan épült társasházába.

Fiatal, a többi, akkor már évtizedes tanácsi bérház munkáscsaládjaihoz képest legalábbis fiatalabb szülők és gyerekeik nyomják meg a népsűrűséget. A régi-bérházakban lakó barátainktól, iskolatársainktól már már mitikus történetfoszlányokat ismerünk az ősidőkről, amikor az új-bérházak helyén még almáskert virágzott.

SIGNAL-EXPLANATION :	
1 - 15	RESTAURANTS
16 - 22	BISTROS
23 - 24	HOTELS
25 - 29	CAFÉS
30	CONFECTIONERY
31 - 32	BEER-HOUSES

* A korábbi, a vasgyár és a bánya munkáscsaládjai számára elérhető tanácsi bérházakhoz képest a három új toronyház eleve magánlakások megvételét tette lehetővé vállalati hitellel. Ez esetben a Borsodtávhó, az ÉÁÉV, a BÁÉV (az Északmagyarországi, illetve a Borsodi Állami Építőipari Vállalat), az ÉMASZ, a TIGÁZ, stb. munkásai számára nyit meg a lehetőség.

Az „újbérházasi” kifejezés egyesek szájából hallva lekicsinylő árnyalatot is tartalmazott, s ez olykor némi büszkeséget kölcsönözhetett nekünk – mintha egyúttal különbek is lettünk volna: újabb, modernebb, nagyobb lakásokban, ráadásul társasházakban élők, jól szituáltabbak, ha lehet ilyet mondani.

Az elkülönülést kifejezte, hogy a három újabb tízemeletes toronyház a Csóka utca nevet viselte, egy kertés házaspár utcaval együtt, a többi a Hegyalja volt. A dolgot tovább bonyolította a főút, ami a kilencből hármat leszelt közülük. A „másikoldaliak” az újbérházasiak és a régibérházasiak szemében is kicsit mások voltak, előbbiekkal nemigen, utóbbiakkal hébe-hóba együtt bandáztak, keveredtek. Az olyan kifejezések, mint a „szevajegenye”, mintha népszerűbbek lettek volna a régi bérházak tájékán, de az „öcsámcsávó facsigáról” nem tudnám ugyanezt állítani.

A Szinyópartra járni és a kis beton vízesés fölötti szakaszon átugrabugrálni inkább a helyszínhez legközelebb eső újbérházasiak szórakozása volt.

A két, általam ismert eset, amikor nem sikerült a dolog és levitte a víz a kispajtásokat, újbérházasiakkal esett meg: a haver szomszédgyerekekkel és a házmaster fiacskájával.

Viszont a legizgalmasabb játszóterünk azonos volt: a befagyott Hámori-tó jege, a Kripton-gyár, a Csanyik környéke, a Barát-hegyi gyümölcsösök és a lakóteleppel körbenőtt temető...

Alkonyok

A fateréknak még le volt osztva: mit, mikor, ki előtt lehet mondani, kit lehet szidni és hogyan. Nyolcvankettőben, miután Pajkos nevű osztálytársam felkiáltott, „Igyunk Brezsnyev halálára!”, koccintásra emelve műanyag teáskulacsát, egy tanárnő lecsapott a nyolc éves rosszfiúra.

De felső tagozatban, úgy '85 körül számunkra már meg is történt a váltás: a rendszer politikai-ideológiai síkja nem hagyott nyomokat, nem nagyon bújtt elő a hajszálerecskékből. A cinkosan összekacsintva szidalmazás erőteljes, napi szintű játékunkká vált – a legkülönbözőbb orosz gyártmányú árucikkek kifigurázásán túlmenően gagyinak, nevetségesnek láttunk mindent, ami *onnan, ruszkból* jött. Az áruk bővlísterősége ütközött ki a már beszivárgó nyugati holmik letaglózó dizájnja mellett, és a levegőben már sokkal több is benne volt: a „ruszki” mint ciki kifigurázása a fogyasztási javakon túl mintha a komolyan egyre kevésbé vehető világot és vele együtt a hozzá kapcsolódó életérzést is lemosta volna a színről.

Előfordult, hogy megfélemedtünk magunkról. Vitya előtt kínos volt, de csak mert ő is orosz, gondoltuk, amikor a poén megint valami olyasmí lett, hogy milyen tré, ha orosz a termék. Orosz vezetéknevű, de nem orosz nemzetiségű osztálytársunkkal kapcsolatban kevés zavarba ejtő helyzetre emlékszem,

de nem nagyon tapintatoskodtunk, meg is kapta és el is kellett fogadnia a Ruszki becenevet!

A rendszerváltás meghozta hát a bálványozott amerikai-nyugati termékek, a menő dizájn áhítatos kultuszának győzelmét. Sok mást is meg kellett volna hoznia, és a következő lázadás – még mindig a fogyasztói szemlélet szintjén, mintha csak az árucikkek *tennék* a világot – értelemszerűen az üresség kultusza ellen fordult...

Ismerkedés a természettel: a Fehér-mocsár környékén

A Diósgyőri Papírgyár ülepítőjében, egy Szinva-parti rét és az erdő találkozásánál mindenütt a fehér szín uralkodott.

Az ebihalak vígan elétek a masszaserű fehér képződmény pocsolyáiban. Az összezúzott selejtpénz kisebb dombokban állt – lovak testrészei, arc-részletek, szám- és betűtöredékek köszöntek vissza lilán, kéken, zölden vagy vörösesbarnán (százas!) az ügyesebbek pénzdarabka-gyűjteményeiből. A berekaljai 26-osba jövet-menet át kellett kelniük valamelyik *Szinyó-hídon*, ahonnét hol zölden, hol pirosan, hol kéken vagy lilán tündöklő, betonmederre települt mohaszőnyeg virított.

Sok időbe telhetett, míg a *naturalisan szürreális* képződmény összeállt: a Fehér-mocsár egy részét később elhordták, a majd két méteres szintkülönbség létrejött mintha egy hatalmas kés pontos és egyenes nyesésének lenne köszönhető, hogy együtt pompázhasson hosszú évek tízhúsz centis forint- és schilling-rétegeinek palettája.

Legszebb ruha

A kisdobosok legszebb ruhája. Ezt kell felvenni az ünnepségre, utasított az osztályfőnök. Csak a mi osztályunk lógott ki az 1268-as számú úttörőcsapat fehéringes-nyakkendő-s rendjéből az indigókék mozaikkal kirakott iskolaépület homályos belső tereinek legnagyobbikában.

A botrány kivédéséhez oszifőnek tudnia kellett volna a frázist: a kisdobos legszebb ruhája a kisdobos-egyenruha. Mivel nem tudta, nem érezte az elvtársi intrikát, szó szerint adta tovább – a témában leginkább illetékesek, a kisdobosok, vagy inkább szüleiik dönthették el, melyik a legszebb: hogy kisdobos és a szépérezék mire jut egymással. Ha jól emlékszem, egy szarvas mintájú pulóverre voksoltam aznap reggel.

Süss fel, nap, fényes nap...

Bányász és Kaláka

Tizenéves kisiskolásként szembeötlő volt, ahogy megjelentek a belvárosban vagy Diósgyőrben az idegenek. De nem ám egy csehszlovák filmsorozatból kilépő, zseléevő, Lada Nivával közlekedő földönkívüliek voltak ők! Nagykabátos, hosszúhajú vagy mezítlábas alakok, akik a vár környékén gyülekeztek Kaláka fesztivál idején, a Bányász kocsmá udvarán és kertjében mulatoztak. Valahogyan mégsem

csak idegenek voltak ők! Egy másik világból érkeztek, pusztá jelenlétük túlmutatott az általunk ismert hétköznapok határain.

Az elme bugyraiban eközben épülgető mentális konstrukciók még eléggé hézagosak voltak, inkább laza ködfoltként lebegtek. Fennakadás alapos gyanúja nem állhatott fent, tán mert a sémák és a közkeletű baromságok nem álltak még ketreccé... Szóval bírtam a dolgot, bár mintha apró kis nyomok képződtek volna valahol, valaminek a perifériáján, néhány halovány kérdőjel formájában.

A Szinváról fúj a lázadás szele

Egy ki tudja milyen kis rosszaságért sarokba, pontosabban falhoz lettem állítva. Állni egy helyben sokáig és a falat bámulni, miközben a többi gyerek játszik. Miközben mellettem egy sorstársam a tapéta módszeres és kitartó lecsipegetésével állt nemes bosszút, én – ideiglenes megoldásként – virtuálisan vettem elégtételt: végigpergett kiscsoportos szemem előtt egy akkor nagyon komolyan vett képsor: harckocsival megállok a Szinva partján az óvodával szemben és szétrobbantom hányattatásom sötétkék mozaikcsempével burkolt színhelyét.

Nem meglepő, ha bevallom: nem így esett! A büntetés, vagy a hatalom ellen a tapétás módszer választottam, és végül egyedül kellett elvinnem a balhét...

Megjelent a Déli Hírlap!

Egyszer csak azon vettem észre magam, hogy felcaptam rikkancsnak a Déli Hírlaphoz – le is róttam néhány kört 1989 és 1990 nyarán. Egy barátom hívott, bár nem voltunk rászorulva, egy kis zsebpénz mégis mindig jól jött. És nem is volt olyan kicsi: 4 Ft 20 fillér volt a lap, mikor elkezdtek, 2.50-ért vettük át, és átlagban 5-öst lehetett kihozni belőle, a kezünk fekete lett a festéktől... Érdekes emberek gyülekeztek reggelente a Borsodi Nyomda udvarán, diákok, zenészek, egy kiterjedt törzsvásárlói körrel bíró költő is akadt...

Kezdetben útkereszteződésekben szívtam a gázt, a Szemerén és az Uitz Bélán, később áttértem a buszozásra. Kettőre érdemes volt a vasgyárban leszállni. A melósok még nagy tömegben söröztek a volt Lenin téren és környékén, vették szép számmal az újságot is.

Buszforduló

Egy már-már elfeledett, kissé unalmas történet bukant elő valahonnét, ami csak azért is akart megíródni! Már akkoriban, amikor elkezdünk a haverokkal szórakozni a Majális parki forduló buszain, az járt a fejemben, hogy ezt majd valamikor nagyon sokára el fogom valakinek mesélni. Nem tudom miért. Uncsi. A játék annyi volt, hogy az utolsó megállóban nem szálltunk le, lekuporodtunk az utolsó lépcsőn, és vártuk, mi lesz. Az 1-es busz fordulás után sokszor azonnal indult is útjára: ilyenkor leugrottunk a megállóban és megvolt. Máskor leparkolt a jármű, és ez kínálta az igazi izgalmakat: ki tudja meddig vesztegel majd, és a bezárt busz gondolata nem tűnt oly kellemesnek. Ha jól emlékszem, egyszer történt ilyesmi. Mi többiek, megnéztük két áldozattá vált társunkat, akik még inkább begyulladtak és végül az ablakon kiugorva szabadultak ki az MKV fogságából. Ennyi.

Gyerek-kulcs – kulcsos gyerekek

Kék színű zsinóron – a tengerentúli- és a cukor-papír-kék közötti árnyalatban – lógott nyakamba akasztott kulcsom, ahogy a többiek is nyakukban hordták. Egyetlen kulcsot hordtunk, a bejárati ajtó kulcsát. Lépcsőházi kapukulcs vagy emeleti ajtó-rácshoz való még nem volt divatban, a postaláda-, a pince- és a telekkulcsból pedig az előszobafalon függő (a Balatont ábrázoló) kulcstartón lógott egy-egy darab.

Némi irigységet talán a szokásos Elzett lakás- és lakatkulcsoktól elütő, szögletes, ormóttan, de érdekes mágneses kulcsok divata válthatott ki a felső-majláthi kölyökbandák szövvényes világában.

A kocsikulcs leginkább a felnőttek zsebét húzta, esetünkben egy prémes kis állat fejét borító darab-kával egyetemben (utóbbi kulcstartó gyanánt keveredett az érdekes kapcsolatba), a biciklizárat még nem ismertük azokban a hihetetlen nyolcvanas években...

Gyíkó!

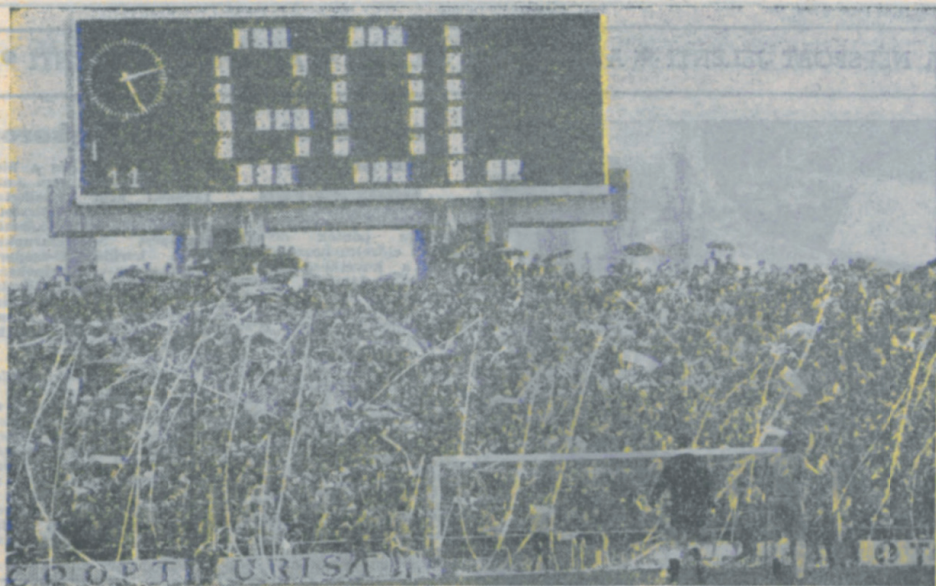
Gyíkót kiáltott a családapa, apám, egy tihanyi kirucanáson. Valami kis gyík lehetett, vagy maximum egy icipici sikló, ami hirtelen megriadva elhúzta a csikot, és nem csak ő ijedt meg! A „gyíkó” felkiáltás jó darabig eztán holtbiztos multság keltésére alkalmas hívószóként maradt meg.

**Ismét
a bajnoki pontokért**

Rajt a labdarúgó NB I-ben!

Vasvilla, vaskanál, vastányér

Az 1980-as évek első fele, Miskolc, Bercsényi utca. Az egyik uncsitesóm, Peti egy piros-fehér mezés játékosok csoportképét mutató kis plakátra hivatkozva kijelentette, hogy az ő kedvenc csapata a DVTK. Ellenben nekem a Diósgyőr volt a kedvenc csapatom! Ebből aztán hosszú ellenkezés lett: Peti nem szereti a „György-bácsikat”, nekem talán a sok „é” betű nem volt szimpatikus...

Végül Matyi bácsi helyreigazítása kovácsolt minket egy gárda tagjává. Mivel más csapatot nemigen ismertünk, az ellendrukkerségnek akkoriban még nem lehetett tárgya. Nem sokkal később egy gúnydal segített túllendülni ezen a problémán is, mely rigmus az FTC nevű csapat fújolását foglalta magába a rászakadó toalett vizuális megjelenítésével.

A Választ a pályákról várunk című írásunkban visszatérünk az MLSZ sajtótájékoztatójának néhány fontos részletére. A hetek óta tartó vitánkat most felfüggesztjük, hogy szombattól kezdve minden figyelem a bajnoki pontokért folyó versengésre összpontosuljon ● Ebedli (FTC), Izsó (Vasas), Szentes (Rába ETO) és Kereki (ZTE) cserejátékosként kezdi a tavaszi idényt ● Zalaezerszegen megtisztították a pályát a vastag hótakarótól ● Szombathelyen hatalmas érdeklődés előzi meg az FTC vendéglátását ● Kakas először játszik a Vasas, Barta pedig az NYVSSC színeiben ● Sörös személyében üjjoncot avat az MTK-VM ● Hosszú kihagyás után újra pályára lép Róth (PMSC) és Takács (FTC)

Közvetlenül a bajnoki rajt előtt kerekasztal-beszélgetésen láttuk vendégül az első négy helyezett csapat vezető edzőjét. Keszthelyi Mihály, Verebes József, Komora Imre és Illovszky Rudolf eszmecserejében szó esik labdarúgásunk jelenlegi helyzetéről, a tavaszi esélyekről, tervek-ről, vágyakról (Írásaink a 3. és a 4. oldalon)

Apám, én és a Diósgyőr I.

A rendszerváltás körüli időkben már csak egy közös téma maradt: a foci – mit játszott a Diósgyőr?, vagy: kikapott-e a Fradi? –, ha azzal jött, olcsóbb lett a fagy, tudtam, hogy igen, na végre!

Egy pár évvel később már ezek a témák sem kötöttek le. Nem maradt semmi. A múlt elszállt, ahogy időnként a DVTK is...

28-13 (17-5)

(Tudósításunk a 7. oldalon)

bajnokság előtt megtartott sajtótájékoztató: Az EB sajtótájékoztatójának vezetője, Szalay Péternek kedvenc szavai után a szervező bizottság elnöke, dr. Spiszl József vette át a szót: — Köszönetet mondok mindazoknak, akik jogos kritikai észrevételeikkel segítettek nekünk a bajnokság...

riadságban. Ennek is köszönhető, hogy a múlt héten itt járt Emanuel Rose, az EAA technikai delegátusa az EB előkészületeiről azt nyilatkozta: „Mindennel elégedett vagyok”...

(Folytatás a 2. oldalon)

Apám, én és a Diósgyőr II.

Hat-hét éves lehettem, amikor újra a DVTK-stadionba vitt meccsre apám. Nagyon sok gólt lőttek, főleg az ellenfél, a Rába, és lőhettek volna még egy jó párat a csapatok. A mérkőzés vége felé több ziccet hagytak ki a diósgyőriek. Ezt még én is belőttem volna, mondta apám elégedetlenkedve, és mondtam én is a világra való eszmélkedés eufóriájában. Ebből ennyi maradt meg. 3-7 lett a vége, megtudtam, hogy amit egy hivatásos játékos kihagy, egy apám-fajta melós belőhet, és egy melós hatéves fia azért nem.

Talán ugyanezen a meccsen, talán egy másikon a szünetben vagy a végén jöttünk le apámmal a lépcsőn. Bumm! Ahogy lezúgott, engem is lesodort. A földön feküdtünk mindketten, épp egy rendőr orra előtt. Pipogya tehetetlensége maradt meg, ahogy nem akart észrevenni semmit – a maga kényelmére... vagy talán hogy megóvja a gyermeket apaképének ha nem is ledöntésétől, de erőtlenné fakulásától, amit a törvény kioktató szigora okozhatott volna, afféle deus ex machinaként.

A Rába ETO elleni gólzáporos mérkőzésen a lelátóról szorított a csapatnak Csépes Zoltán a DVTK Baráti Kör elnökségének tagja is. A találkozótól úgy foglalta össze véleményét:

— Igen nehéz dolog egy ilyen találkozótól úgy foglaltatni. Az té...

taltuk, ahol meglátogattuk őket az edzőtáborban. Biztosítottuk valamennyiüket: a baráti kör minden feltételt megteremtett a csapatnak az eredményes szerepléshez. Hogy végül ilyen eredmény született, annak több összetevője volt. Mindenekelőtt az, hogy a középpályán képtelenek voltak felvenni a ver-

1983. február 27., vasárnap

SPORT SPORT SPORT

— korszerű futballból
Rába ETO-DVTK
7-3 (3-0)

Vezető:
Kovács L., Csónakos L., Rezi I., Gőrgői I., Fekete, Teodor, Edző:
Kovács L., Csónakos L., Rezi I., Gőrgői I., Fekete, Teodor, Edző:
Kovács L., Csónakos L., Rezi I., Gőrgői I., Fekete, Teodor, Edző:

„AKKOR RÚGTUNK GÓLT,
AMIKOR AKARTUNK”

Új idény, új remények
pattogni kezd a labda

Gólparádé —
Diósgyőri bemutatóval
Rába ETO-DVTK 7-3 (3-0)

A diósgyőri gólzápor kulisszatitkairól

des József, dr. Puskás Lajos, Oláh Ferenc, Kovács László és Pöczik véleménye az ellentmondásos Rába ETO-DVTK mérkőzésről ● Bathelyen új arcát mutatta meg az FTC ● A Vasas a Galenika bizonyíthat a KK-ban ● A becsületes játékvezetők védelmében ért rendezték egyidőben a három fővárosi NB I-es találkozót? ● „agy” Volán beleesett a „22-es csapdája” ● Egy felesleges sorbanállásról (Írásaink a 2. és a 3. oldalon.)

KUPASZERDA

együttesek után a hét közepén a klubcsapatok is pályára lépnek. A európai labdarúgó-kupa negyeddöntőinek első mérkőzéseit rendezik.

- Internazionale (olasz)–
- Real Madrid (spanyol)
- Bayern München (NSZK-beli)–
- Aberdeen (skót)
- Manchester United (angol)–
- Liverpool (angol)
- Villa (angol)–Juventus (olasz)

A sebesség szédülete I.

Kisiskolás voltam, amikor a salakmotor-örület letepert. Sziráczki és a többiek, négyesével körbe-körbe, a motorok szinte végig megdőlvén hányják a port, némelyik időnként bukik egyet – máig nem értem, mi ragadott meg a dologban. A felnőttek lelkesedése csak, vagy valami tényleg ájtott, miről is szól a cirkusz, nehéz eldönteni.

Egyik alkalommal arra emlékszem, hogy hazafelé menet egy focimeccsre is becsöppentünk. A Búza téri 1-es autóbuszmegálló távolinak tűnhetett, vagy pedig a Tiszai pályaudvar viszonylag közelinek.

A „Kubikban” akkor voltam először: meglepett, ahogy megleptük az ottani tömeget.

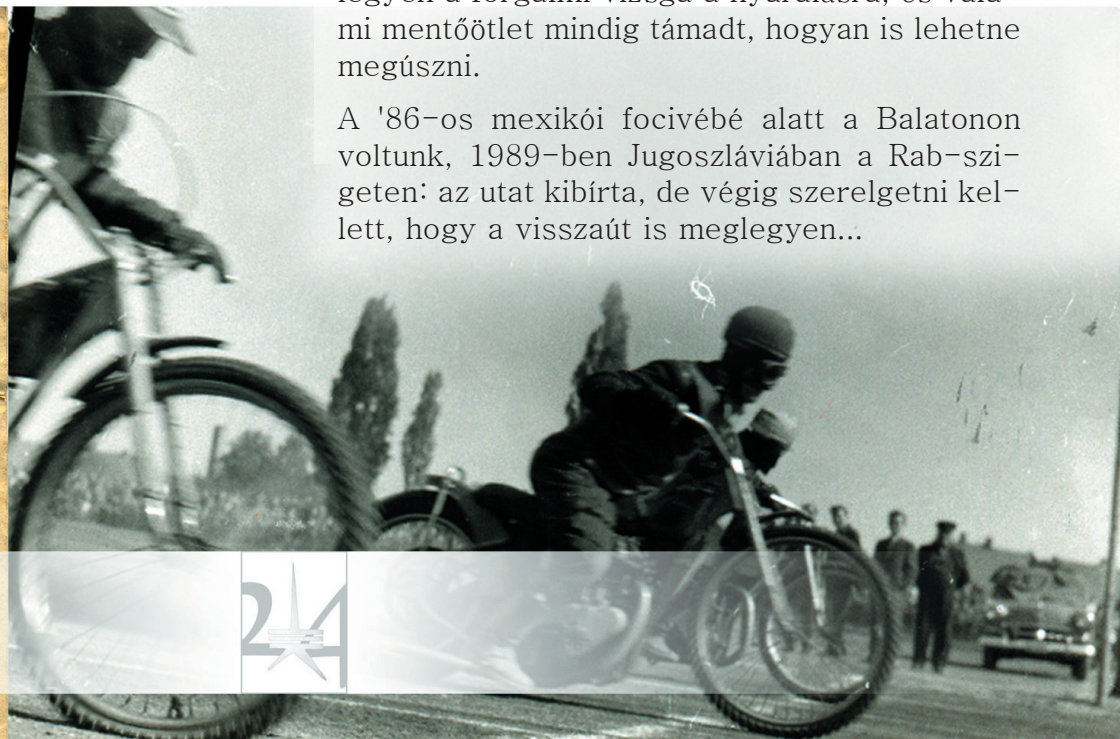
A sebesség szédülete II.

Sötétbordó FIAT 850-es, bogárhátú, a család első autója, a '70-es évek második fele. Használtan, „kéztől” vettük, egy darabig bírta.

Sötétkék Lada (az 1200-as), néhány év kihasználás után a második, szintén „kéztől” ('81-82 körül). Már a végét járta, legalábbis minálunk, amikor az unokabátyám kölcsönkérte. Az ő keze alatt kapott egy ezüst csíkot az oldalára középtájon, alatta fekete lett, fölötte maradt az eredeti szín.

Néhány év szünet után metáلكék színű Dácia (talán 1300-as), a régebbi évjáratból, állítólag még francia Renault motorral, helyenként rothadozó kasznival. Apám, afféle lakótelepi bütykölőmesterként (gépjármű-technikus végzettség) sokat görnyedt motorháztetők fölött, és jónéhány olajfoltot összeszedett különböző autók alatt feküdve. Izgulni kellett, hogy meglegyen a forgalmi vizsga a nyaralásra, és valami mentőtlet mindig támadt, hogyan is lehetne megúszni.

A '86-os mexikói focivébé alatt a Balatonon voltunk, 1989-ben Jugoszláviában a Rab-szigeten: az utat kibírta, de végig szerelgetni kellett, hogy a visszaút is meglegyen...

A Siravánál nyaraltunk 1990-ben, „Cseszkóban”. Egyik éjjel nem tudtam aludni a négyszemélyes családi kempingsátorban, valami állat rugdosta az oldalam. Egy cirmos, nyávogásra képtelen kismacskavolt az, akin rajta ragadt a „Mácsicská” (rövid á-val!) név és több macskaöltő után is megmaradt a családi emlékezetben – az egyik legemlékezetesebb dinasztiát alapítva meg nagyanyám házatáján. A határon való átszállításhoz előbb a hátsó ülés lehajtható kartámaszához akartuk eldugni húgommal, végül az első ülés alá rejtettük. A határőrt ledöbbsentette, ahogy veszettül röhögve próbáljuk visszaterelni az egyre elszántabban kibújni igyekvő macskát, de nem szólt semmit, a macskacsempészsés sikerrel járt.

Fehér Skoda, már a '90-es évek szerzeménye, szintén használtan vettük. Ha felforrta a vize, ami elég gyakran megesett, sűrű fehér gőzhömpölygött az ég felé...

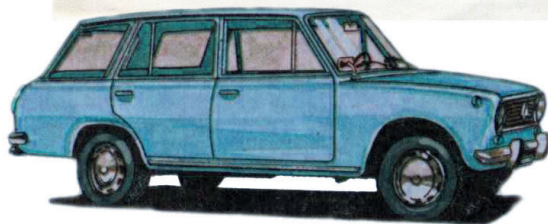
RAB

AUTO-CAMP

»RAJSKA PLAŽA« LOPAR

JUGOSLAVIJA

Blokád alatt

Az esti gimiből hazafelé menet már érezhető volt, valami történt, és hogy történni fog valami más is.

Amikor *Vakond* haverom-mal felszálltunk az 1-es buszra a Petőfi téren, döbbenet láttuk, a kocsisor majdnem addig elér a vologdai benzinkúttól. A helyzet rendkívülisége, minden addigi sablon-szerűségtől, a szokásos kerékvágástól elütő volta lökött rajtunk egyet, *bele a történelembe*, a jeles események azóta kanonizált sorozatába. Megemelték a benzinárakat, s már aznap érződött, ez nem fog elcsitulni egy spájzolásival, mint oly sokszor a nyolcvanas évek áremeléssel kapcsolatos, hivatalos-félhivatalos híreszteléseire adott reakcióval. Másnap elkezdődött, még inkább kitört a taxisbloká!

Imádnivaló és zavarba ejtő volt egyben: egyértelmű, hogy *igazuk van*, persze, hogy mindenki a taxisokkal *szolidarit!* Egy kis szépsághiba mégiscsak akadt: az államhatalom ellen szabotálnak, még hozzá a demokráciában, és nem is valami szabályosan. Hősök voltak, a keménykedő és erőszakos esetekről terjedő rémhírek ellenére, csak hát anyám a belvárosban dolgozott, és mi meg „kint” laktunk Diósgyőrben a felső-majláthi lakótelepen. Apám magabiztosan indította el a metáلكék Dáciát és viszonylag könnyen sikerült bejutni a hátsó utakon. Erdész utca – Kondor Béla utca – Szarka-hegy – Görögszőlő – Kőporos

– Bodótető. A vologdai kereszteződés teljesen kihalt volt, és inntól fogva a többi, viszonylag kisebb jelentőségű keresztút is a főutcáig, így hát a vártnál sokkal simábban futottunk be az Avás Szállóhoz, ahol anyám dolgozott. Pénzügyes volt a felújítás alatt álló Centrumban, melynek irodáját a tartóoszlopokkal kiékelt és már nagyon romos Avásba helyezték át.

Az akció sikerült, nem kellett órákat gyalogolni anyámnak, de sehol nem láttunk a tévéből jól ismert eltorlaszolt utakat, sőt, taxist sem láttunk, csak egy autómentes, majdnem kihalt várost itt-ott hazafelé sétáló, szatyrokat cipelő dolgozókkal.

Lótetem

Ugyancsak már beleszaladtunk kicsit a kilencvenes évekbe, mikor egyszer felhívtuk a rendőrséget. Épp lenyugodott a nap, esteledni készült: a nappali színek addigra kifakultak, de még látszódtak.

A Szinva egyik felső-majláthi hídján átérve a lakótelepi játszótéren valami nagy, hosszúkas forma felé közeledtünk, nem lehetett kikerülni! Egy ló ez, vagy egy összecsavart szőnyeg?

– Jó napot! Egy bejelentést szeretnék tenni, miszerint a játszótéren egy lótetem hever.

– Micsoda?!

– Egy döglött ló, a játszótéren...

– Hívja a dögösöket!

Haverom, *Csaszeg* már közben is fulladozott a röhögéstől, én közben nem, előtte, no meg utána élveztem ki a poén üdítő buborékjait.

A taxisok által kezdeményezett országos méretű tiltakozás „taxisbloká!” néven vonult be a történelembe. Az 1990-es, több mint 60 százalékos áremelés ellen a forgalom megbénításával gyakorolták nyomást az felsőbb vezetésre.

Bővebben: <http://hu.wikipedia.org/wiki/Taxisblok%C3%A1d>

Megjöttél, fiam?

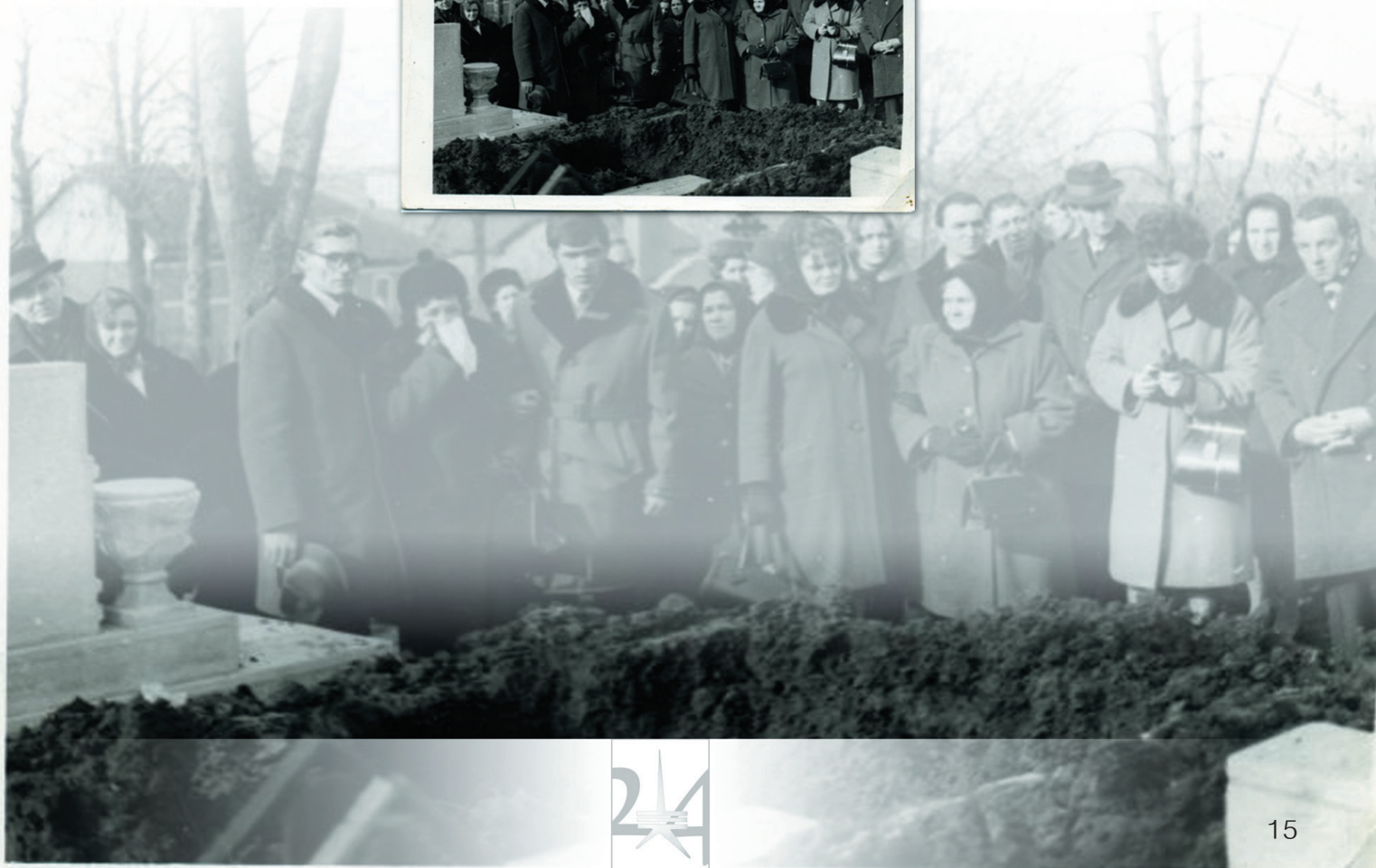
Nagyanyám mellett állsz egy régi, fekete-fehér, apró fotón, nagyanyám a még behantolatlan verem szélén sír. Temetésed napja óta ismerem, milyen is az. Ugyanaz a verem, de most nem állsz már mellette hetvenes évek eleji, gyanútlan nézéssel. Nem. Most téged sirat anyád. A fájdalom mélységei ismeretlen járatokat nyitnak meg. Megjelent szemeid előtt ott, akkor az a három évtizeddel későbbi lefotózatlan kép, ahogy anyád ugyanott áll, ugyanott

áll és ugyanúgy sír? Motoszkált valahol mélyen egy tompa sejtelem, hogy saját sírod szélén állsz? Hogy nagyszüleid sírja a te sírod is? Fáj belegondolni, ahogy anya siratja fiát – ez az anya szegény nagyanyám...

Nagyanyám azt mondja, kétszer látta egyetlen fiát temetése után, aztán még egyszer, harmadjára, engem üdvözölve: megjöttél, fiam?

Megjöttem.

POLONIA ÉTTEREM
 KATOWICE ÉTTEREM
 BORTANYA ÉTTEREM
 OTTHON ÉTTEREM
 STADION ÉTTEREM
 KISVADÁSZ ÉTTEREM
 VADÁSZKÜRT ÉTTEREM

8. BÜKK ÉTTEREM
 9. EXPRESS ÉTTEREM
 10. ANNA ÉTTEREM
 11. STRAND ÉTTEREM
 12. TISZAVIRÁG VENDEGLŐ
 13. SELYEMRÉT VENDEGLŐ

14. VÖRÖSRÁK VENDEGLŐ
 15. VÁR VENDEGLŐ
 16. FÓRUM BISZTRÓ
 17. MŰVÉSZ BISZTRÓ
 18. ÉDES BISZTRÓ
 19. THÁLIA BISZTRÓ

20. ESZEM-ISZOM BISZTRÓ
 21. INYENC BISZTRÓ
 22. KULACS BISZTRÓ
 23. ARANYCSILLAG SZÁLLODA
 24. LIDÓ SZÁLLODA
 25. TV-PRESSZÓ

25. DOMINÓ PRESSZÓ
 27. DÉRYNÉ PRESSZÓ
 28. PICOLÓ PRESSZÓ
 29. BÁSTYA PRESSZÓ
 30. NAPSUGAR CUKRASZDA
 31. TÖRPE SÖRÖZŐ
 32. PANORÁMA SÖRÖZŐ

Mozaik – néhány ital a '90-es évek miskolci vendéglátó-ip

Alibi: pohár sör Avasi Sörház: korsó csapolt Borsodi (37 Ft)

Black Mici: Dreher barna Buga Jakab: 2 dl. körte

Déryné: zacskós, boltban vett kakaó megmelegítve, fahéjjal és

Egérlyuk pinceszínház: furmint Három Bohóc: csap

Hetedhét mennyország/Nightmare/Anonymus: fehér bor

Lipcsei Söröző: csapolt Borsodi barna Márvány S

Rock Gödör: boroskóla (szigorún kannás vörösborból)

Spaten sörkert: csapolt mosogatólé-ízű Borsodi Szic

Thália: egy pohár szóda 30 forintért, vagy egy pohár ajándék

pincértől, aki ha kellett (és kellett), szimultán sakkozott a ve

papírfecnis vagy telefonos üzenetét Táttra Bob Club: üve

ari egységeiből

-ért, az első ösztöndíjból) Belvárosi Söröző: csapolt sör
pálinka, majd salto mortale a tetemvári görbe utcák haván
tejszínhabbal nyomatékositva Dukát: száraz ófurmint
olt sör Ifiház: csapolt sör Vian klub: üveges sör
Kazinczy klub: üveges Borsodi Kislugas: vörösboros kóla
öröző: házi barna sör Panda büfé: csapolt Borsodi
Rockwell: csapolt Borsodi Rubin: paradicsomlé
vattyú büfé: 20 Ft körüli feles (tömény szesz+víz+aroma)
sör Banditól, a fehéringes, fekete nadrágos, bajuszos eszményi
ndégekkel, lóbálta a rehasztal dákját, vagy átadta a haverod
eges Borsodi Tokaji Borkóstoló: hárslevelű fröccs

Szeptember 28., szombat egész nap
ÍNYENCSÉGEK BEMUTATÓJA
ESZEM-ISZOM BISZTRÓ
(Herczeg F. utca 13.)

Szeptember 28—29-én, szombat—vasárnap
**HIDEGKONYHAI—CUKRÁSZATI
BEMUTATÓ**
MISKOLC, STADION ÉTTEREM
(Marx Károly utca)

Szeptember 29., vasárnap 10 órakor
GYERMEKMŰSOR
MISKOLC, FÓRUM BISZTRÓ

Fővárosi művészek közreműködésével gyermek-
műsort rendez a Miskolci Vendéglátóipari Vá-
lalat.

Szeptember 30., hétfő 19 órakor
**VÁLLALATI DZSESSZ-ORGONISTÁK
BEMUTATKOZÁSA A KÖZÖNSÉGNEK**
MISKOLC, TOKAJ ESZPRESSZÓ
(Győri kapu)

Szeptember 30-tól, október 6-ig
BORKÓSTOLÓ
TOKAJI BORKÜLÖNLEGESSEGEKBŐL
MISKOLC,
BAJCSY-ZS. ÚTI BORKÓSTOLÓBAN

Csend I.

Táncoltunk!

Bár Miskolc lett történeti kutatásaink célpontja, valahogy saját családom miskolci volta, a családkunk, pontosabban miskolci nagyszüleim mint esetleges kitüntetett vagy egyáltalán bármiféle kutatási téma, ezzel együtt érintettség, objektivitás kérdése fel sem vetődött bennem.

Nagyanyám révén nem sok informatív részletre derült fény, mikor utoljára találkoztunk és visszavittem neki azt a néhány családi fényképet, amit a kutatáshoz mégiscsak elkértem tőle halála előtt kevéske hónappal. Alig emlékezett valamikori életére: melyik évben költöztek a szüleivel Miskolcra? – kicsi volt; dédszüleim mivel foglalkoztak? – hát szántottak; hol ismerkedtek meg nagyapámmal? – Táncoltunk!

Nagyapámat ha felidéztem, korántsem vasgyári munkásként tűnt fel előttem, személyiségének nem ez az oldala domborodott ki,

mint esetleges kutatási tárgy eszembe sem jutott. Az egyetemi stúdiumok és egyesületünk projektjei irányítottak, több kitérő után, áttélesen ilyen lápos-ködös vizekre... Nem veszteség. Mindez nem dönti meg a kora gyermekkoromtól bennem élő mágikus és teljességgel vasgyáriatlan (életmódvizsgálattól tipizálatlan) nagyapa-figura bálványát, inkább vadregényes fényt vet rá, a történetek útvesztőjébe, a történelem nevetős-véres, tragikomikus homályába süppedve. Oly mélyre zárva és elrekeszelve, hogy csak a kifürkészés vágya ébredhet föl, és a teljes hiánya bármiféle bizonyosságnak...

Nagynéném, aki a nehéz időkben nagyszüleimmel élt fiával, mesélni kezd az „ipari szafari” után: ő is itt dolgozott a szomszéd irodaházban, mielőtt nagybátyám után kiutazott az USA-ba az '50-es évek végén. Sokszor átment a csavargárba, ahol nagyanyám is dolgozott, néha az irodán, de jobb szeretett a gépeken dolgozni, tetőtől talpig olajosan...

Moszkvics a szakadékban

Nagyapám Moszkvicsa. Színére nem emlékszem, és mindössze három kép maradt meg róla. Oviból nagyapám hozott el, mielőtt beszálltam a kocsiba, a rozsdás, ezerszínű, repedezett foltra pillantva az autó szakadékba taszítását javasoltam; nem értettünk egyet a kérdésben...

A hátsó ülésen fekvé a drótokkal és lámpákkal csíkozott eget nézem, talán a Marx tér környékén, az Üvegyár és a lyukói telek közötti útszakaszon...

A Nap utcai ház Bobi kutyám szép kuvaszszőrével és a közeli üvegyárból származó vékony, kellemetlen tapintású és szintén fehér szálacsakkal tarkított füves kertjében állt a kiszolgált Moszkvics a garázs mellett, az eperfa, és a két körtefa közrefogta udvar szegletében, a hinta közelében. Egy idegen jött megnézni, lelkesen figyelte, tetszett neki és nem sokára el is tűnt az autó az udvarról...

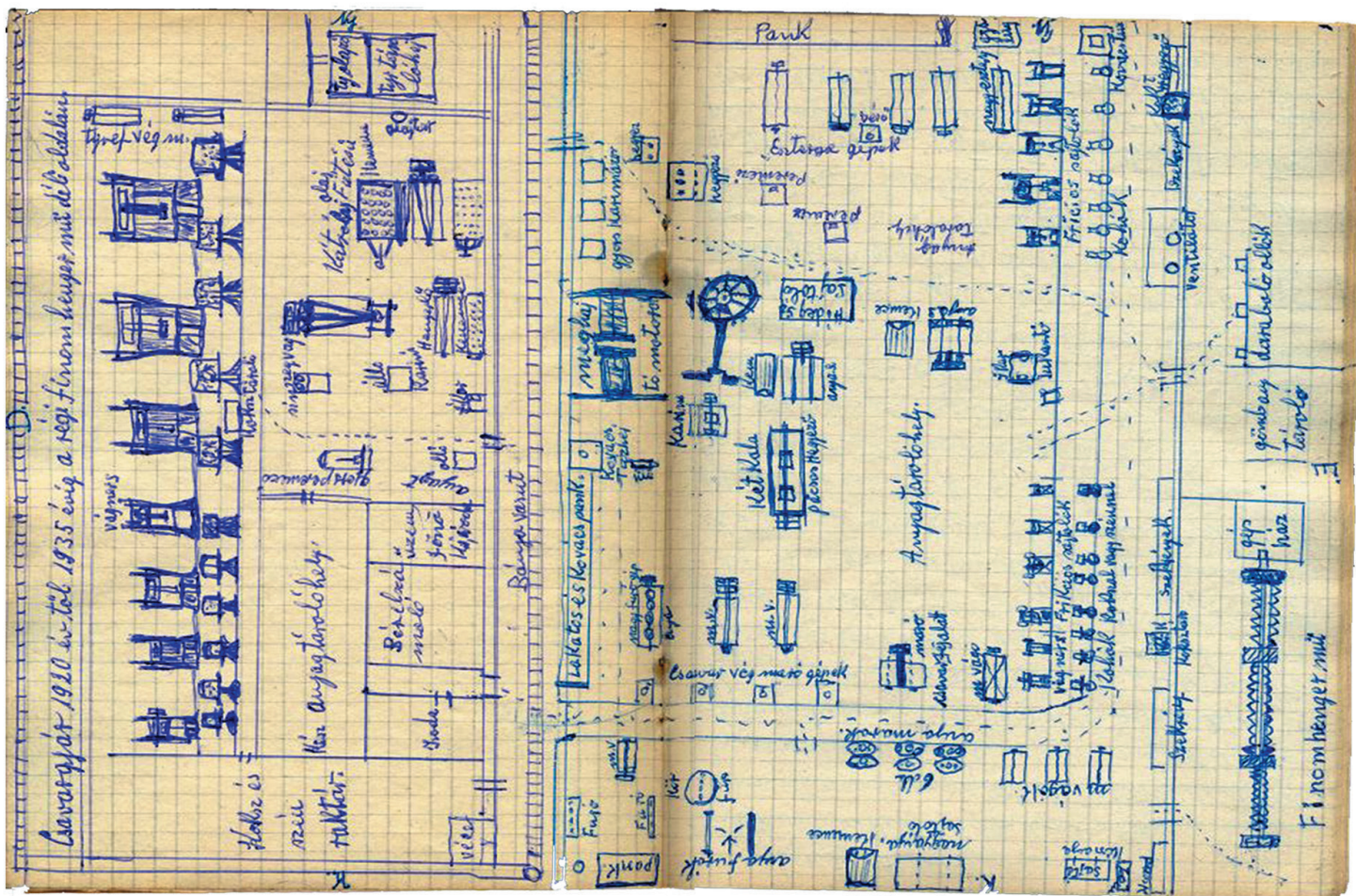

Az '56-os villamosról

Nagyanyám meséli és mutatja is kezével, hogy takarta el a még kisgyerek apám szemét a villamoson, amikor a belvárosból tartottak hazafelé az '56-os események közepette.

Apám ilyenkor hozzátette, hogy valakit ledobtak az erkélyről. De hiába volt több kérdés, ez a két kis mozaikdarab jutott csak nekünk a '80-as évekre – nagyanyám féltő keze, és apám talán túlon túl hevenyészett emlékei miatt be kellett érjünk ennyivel...

Csend II. – Kohász a bányászt?

Egy nem remélt és nem kutatott üzenet tarsolyba került! Családi relikvia lehetett volna, apáról fiúra szálló, de más volt a szándék és más utakon futott végül célba.

Tivi bácsi kérdezett a családomról Percezen, a Bányamécs Baráti Kör közgyűlésén. Meghívott vendégként voltam jelen: a sikeres projektet, a helyszínre tervezett kiállítást méltatták, majd borral kínáltak. Korábban jónéhányszor

találkoztunk, beszélgettünk már a vele készített interjúim, a kapcsolódó képek archiválása során, különböző rendezvényeken. Mérnökként dolgozott a vasgyárban, a csavargyárban, ahol dédnagyapám (apai nagyanyám apja) művezető volt! Ismerte az öreget! Sőt, nála van egy kis füzet, dédnagyapám kézírásával, amelyben a régi időkre visszaemlékezve ír.

És ahogy tudatja a körülötte borozókkal a felfedezést, kontextusba helyezi ténykedésem: így segíti a kohász a bányászt!

Jegyzetfüzet
A Csavargyőr mű-
-ködéséről 1920 től
1967 éig. ÁRA: 1 db 6 fillér

11. oldal

:: MEGHIVÓ. ::

A diósgyőr-vasgyári református egyház ifjúsága

szeptember hó 15-én délután 4 órától éjjel 12 óráig

a vasgyári nagy étterem helyiségeiben
egy jó hírű műkedvelő zenekar és a vasgyári zenekar közreműködésével

■ JÓTÉKONY CÉLU ■

TÁNCMULATSÁGOT

tart, melyre tisztelettel meghívja a t. érdeklődőket a rendezőség.

Személyi jegy 3 kor. Családi jegy 3 személyre 5 korona.

Felülfizetéseket köszönettel fogadjuk és hirdaplagnyújtázuunk.Hideg ételkről és italokról, valamint villamosokról gondoskodva van.

Kösz. Levegő ártalmatlanítástól 1297

Csend III. – Ti és én, mi?

Valahogy másformán lettem én érintett...
Eltékozoltam örökségem? A proli családregény
atomjait a szél fúttá el... Nem a család, a város
mostohája...

Generációról generációra csak fogyatkoztak a
történetek, nem adatott más, mint a csend. A
felejtés csendje! Vagy még inkább az emléke-

zés feleslegességének csendje. Gyökértelenül,
sivár harcmezőn kellett lábra állni és mérlegel-
ni: mitől romlott a város? Így lettem valahogy
érintett: egy történelem sújtotta városban, az
elvándorlók tízezrei keltette űrben, a nehéz-
ipari kapituláció romjain.

Sztárfotó nagyapámról és nagyanyámról, a
'30-as, 40-es évek stílusában, befésült frizu-
rával, filmszillagok magabiztosságával, ifjúsa-
guk hevével.

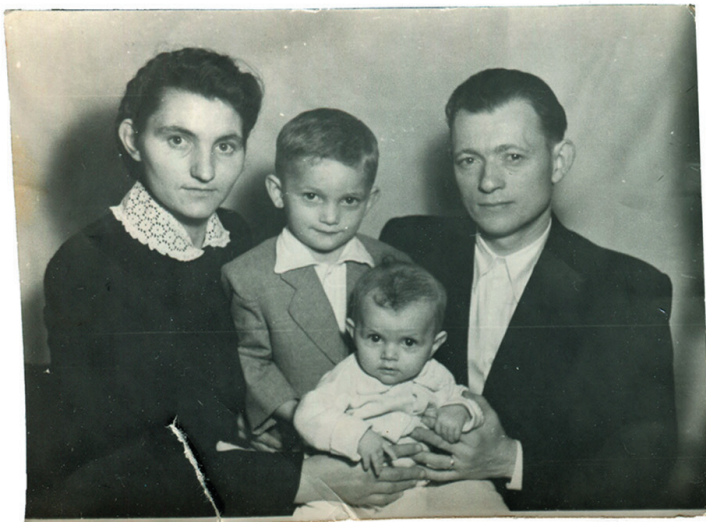
Utánuk alig elmesélt, töredékes történetek
halvány foszlányai maradtak, sok-sok néma
fotóval. És csak megtörtént! Megérkeztem,
eljutottam valahogy nagyanyám és nagyapám
Miskolcába. Bár velük eddig épp csak ösz-
szefutni volt alkalom... Kedves nagyapám – és
már szaladnak a könnyek –, alig négy közös év
jutott... találkozni az Idő regényében. Képek
maradtak, és néhány másodkézből száрма-
zó kósza, mitikussá terebélyesedett legenda-
töredék, a háborúról, az orosz (vagy milyen)
nőről, aki befogadott, hazafelé menekülőben a
frontról, a végül letarolt század kalandjairól...

Zavaróan nem tudtunk szegény nagyanyám-
mal beszélgetni már jelen vagy jövő időben.
Idegenségünket nem a hely, a kor mássága
hordozta, ahogy a bepörgő XX. század lemo-
sott világrendeket, hiteket, életmódokat.

Május huszonvalahány

Anyám születésnapjához egy hrabali hangulatú
kis történet kapcsolódik. Homályossága abból
eredhet, hogy a sztorit humoros volta ellenére
alig-alig emlegette a család, kevésszer hall-
hattam. Sokkal inkább bosszúságként van jelen
a családban: melyik is az igazi, a jó időpont?

Anyám, született Fehér Mária háznál látta meg
a napvilágot, Kiskinizsen, és valamilyen oknál
fogva, csak néhány nappal később lett beje-

lentve az új jövevény. Mivel az anyakönyvvezető ittas volt, nem bírta, vagy nem akarta megérteni, vagy csak viccesnek találta, hogy a valós dátum öt nappal korábbra esik, a hivatalos papírokon így a mai napig május 26-a áll. Az én fejemben annyi marad meg a következő tavaszra, hogy 21 vagy 26, és muszáj felidézni a történetet, ha pontos köszöntést szeretnék...

Csend IV. – Egy város titkai

Magányos és frenetikus élmény megismerni Miskolc leradírozott, eltúrt belvárosát, a régi városmag jó részének '60-70-es évekbeli utcáit, épületeit. Az idegenség eltávolít. Ez

már egy másik város, valaki másnak, másoknak a városa! Közben egy-egy momentum ismerős, itt mintha jártam volna gyerekkoromban, ezek a gyerekrajzok ismerősek az épülő panelházak alján, a Széchenyi utcán az autó- és buszforgalomról is vannak emlékeim, mégis nyomasztó, hogy ez a Miskolc nem az én, nem a mi Miskolcunk. Egyszer volt, és elfelejtett, egy újraírt város korábbi palimpszeszt-rétegein rejtőző Miskolc, annak nem eltitkolt, de kidobott, veszni hagyott darabkáin.

Gyula bá', az egyik helyi fotóklub alapítója az ötvenes évektől készít fényképeket, már a kutatás kezdeti fázisában megmutatja képeit. Ezek egy részét még Gyula bácsi segítségével is nehéz betájolni. Bevezet, megmutatja az ő Miskolcát, ami az övé is, és másoké is (volt). Passziója a változás dokumentálása, érzések, illetve érzelmeinek, veszteségeinek megvallása nélkül kalauzol profi TIT-es és idegenveze-

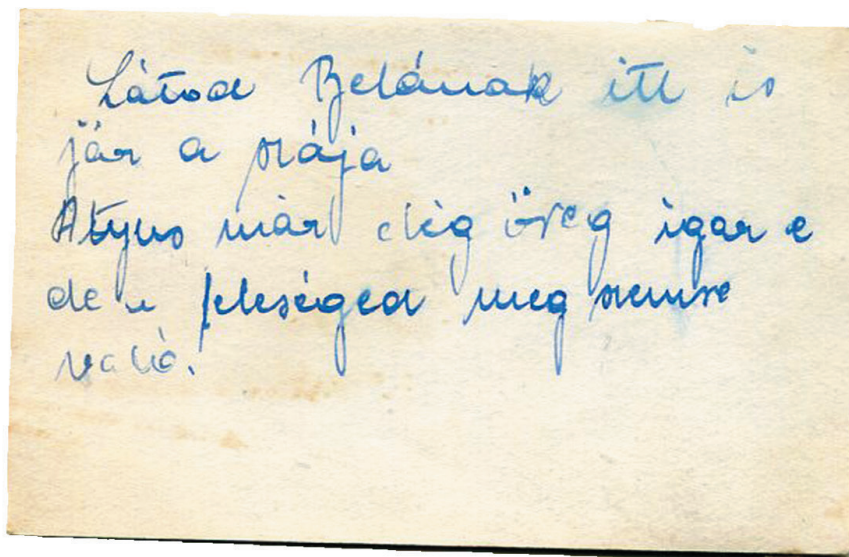
tő módjára, a nagybetűs történelem súlyától távoli, dohos, mezítlábas és dohányszagú sztorik, legendák tudójaként, szakszerűen és pikáns részletekkel fűszerezve.

Amerikai rokon

Az iskolában fogalom volt, hogy amerikai rokon – akinek akadt ilyen, időnként kitüntetett figyelemre érdemesnek érezhette magát. A csomag az amerikai rokonoktól hasonló bűverővel bíró kiváltság volt. Számomra azonban eléggé légies és távoli adottságként derengett a tengerentúli rokonaink léte, maximum fotókról ismertem őket, már amelyiket ismertem, és utóbb a nyolcvanas évek derekán bimbózó Amerika- és nyugatmánia nyomán ébredt bennem vágy valamiféle kapcsolat felállítására.

Csak egyszer találkoztam a rendszerváltás előtt velük, nagyapám öccsének családjával személyesen, amikor nagyapám temetésére utazott haza sógornője és kisebbik fia, Steve. Négyéves voltam, az ajándék legókockák izgattak, a

temetésről mit sem tudtam. A közeli rokonság nagyapám halálával távolivá fakult, ünnepekkor képeslapok és fotók érkeztek néha. Csomag nem. Nem is vártuk. 1989-ben meghalt Laci bátyám is, nagyapám testvére. Kint. Sosem találkoztam vele...

Csendtörés

Másfél éves halasztgatás után végre összehoztuk Amerikából hazatelepült nagynénémmel a találkozót: mesélt, előszedte a régi fotókat, és megnéztük a nagyanyám hagyatékát jelentő szkennelt képtömeget is. Nagyapám és öccse több, korábban értelmezhetetlen fotón leven-

teként tűnik fel, közel hozva mindezzel egy addig távoli és fátyolos jelentést...

Egy apró mozaikdarabka a fogságból hazaszökő nagyapám történetéből: éhségtől és a hidegtől elgyötörve egy halott zsebében talált cukorkát, és azt szopogatva lett jobban...

Nem szerette, ahogy a régi autójának „a szemek külön volt”... – kisselektálták valahonnét, mindig szerelgette, aztán az alkatrészek felét kihagyta összeszereléskor...

Laci bátyám, nagyapám öccse is náluk lakott már '42 körül a Nap utcában, egy dikón aludt. A „húzóműhelyben” dolgozott, hétfévente hazajártak Kiskinizsre. Mindig is Amerikába készült, a nővérei után, ötvenhatban disszidált is.

A nagyapám és öccse levelezése Eszti néni hazatelepülésekor került kukába, írott szöveg csak néhány fotó hátoldalán maradt utánuk...

Béla és Laci mindig vitázott, veszekedtek „kommunista”-témában is: széllel szemben, mindent ellenezni versus haladni az árral, beolvadni a rendszerbe... Mindig ugratták egymást, egyszer Laci betanította a lovat, hogy füttyszóra megálljon. Bélát felbíztatta, vágta-zon csak vele, majd mikor a ló megtorpant, repült a nyeregből...

A nagyhangú, bevállalós, tűzről pattant és csipkelődő, humorzsák nagyanyám... „Megtalálták egymást nagyapáddal, örökké járták a bolondjukat!”

Nagynénémék 25. házassági évfordulója: a kiskinizsi hevenyészett diaszpóra New Yorkban – egyesek már keverik a hernádi nyelvjárást a keleti parti angollal.

A rejtélyes pongyolás képsorozat helyszíne nem szanatórium, hanem az Avar utca, itt lakott egy időben Esztike néni...

Egy másik rejtélyes helyszín is megvilágosodik: a lépcső és a bejárat a repülőtéri sorozat állandó attribútumaivá válhattak...

Samo 14 km udaljen od grada Raba nalazi se suvremeni AUTO-CAMP »RAJSKA PLAŽA« LOPAR, u neposrednoj blizini hotelskog naselja »San Marino« uz prekrasnu dugu pješćanu plažu, jedinstvenu na Jadranu.

Auto-camp »RAJSKA PLAŽA« Lopar pripada II kat. auto-campova. Moderno opremljen ima tekuću toplu i hladnu vodu, tuševu, WC, recepciju za sve obavijesti, moderno opremljeni restoran sa specijalitetima domaće i internacionalne kuhinje. Tu je punionica plina, samoposluga i tržnica. Za ljubitelje sporta stolni tenis, mini-golf, sandoline, čamci, ribarenje, svakodnevni izleti. Plaža idealna za djecu, sportski rekviziti na plaži, mogućnost priveza čamaca i glisera. Kino-predstave. Svakodnevne redovite brodske veze s Rijekom i Rabom, trajektna veza kopno-otok i autobusne linije s Rabom i drugim mjestima. Prijave na recepciju auto-campa »RAJSKA PLAŽA«, Lopar, Rab, Jugoslavija, tel. 871-048.

Nur 14 km von der Stadt Rab entfernt, befindet sich in unmittelbarer Nähe der Hotelsiedlung »San Marino« der zeitgemäss eingerichtete AUTO-CAMP »RAJSKA PLAŽA« (PARADIESSTRAND) LOPAR.

Der Auto-Camp »RAJSKA PLAŽA« Lopar gehört der zweiten Kategorie der Auto-Camps an. Modern eingerichtet verfügt er über warmes und kaltes Fließwasser, Brausen, WC, sowie über eine Rezeption, wo alle Auskünfte erhältlich sind. Es besteht auch ein modern eingerichtetes Restaurant mit Spezialitäten einheimischer und internationaler Küche. Weiters finden Sie hier eine Gasfüllvorrichtung, auch einen Selbstbedienungsladen und der Markt. Die Sportliebhaber finden hier Tischtennis, Mini-golf, Sandolinen, Boote und die Möglichkeit zum Fischfang vor. Täglich werden Ausflüge organisiert. Sandstrände für Kinder sehr geeignet, Sportrequisiten am Strand, anbindestellen für Boote und Schnellboote. Kinovorstellungen.

Es bestehen tägliche Schiffsverbindungen mit Rijeka und Rab, Fährverbindungen mit der Küste, sowie Busverbindungen mit Rab und anderen Orten.

Anmeldungen an die Rezeption »RAJSKA PLAŽA«, Lopar, Rab, Jugoslawien. Tel. 871-048

A seuls 14 km de la ville de Rab, dans le voisinage immédiat de la colonie hôtelière de »San Marino« est aménagé l'AUTO-CAMP moderne »RAJSKA PLAŽA« (PLAGE DU PARADIS) – LOPAR, disposé le long de sa magnifique plage de sable, unique de son genre sur l'Adriatique.

L'Auto-camp »RAJSKA PLAŽA« Lopar appartient à la II-e catégorie des auto-camps. Bien aménagé, ce camp possède l'eau courante, chaude et froide, des douches, des WC, une réception centrale pour tous les renseignements utiles, un restaurant moderne, servant les plats de la cuisine internationale et des spécialités du pays. Y se trouvent également station pour le recharge des bouteilles de butane, vente »self-service« et le marché. Les amateurs des sports pourront jouer au ping-pong, minigolf, ou bien louer des périssoires, des tables pour pêcher, faire des excursions. Plage idéale pour les enfants. Possibilité de sport (à obtenir sur la plage), possibilité d'aménager un autocinéma. Séances de cinéma.

Lignes de bateau régulières tous les jours vers Rijeka et Rab. Fährverbindungen terre-île et lignes d'autobus vers Rab et les autres localités sur l'île même. Veuillez annoncer votre arrivée à la réception de l'auto-camp »RAJSKA PLAŽA« Lopar, Rab, Yougoslavie. Téléphone: 871-048

A soli 14 km dalla città di Rab si trova l'AUTO-CAMPEGGIO moderno »RAJSKA PLAŽA« (LA SPIAGGIA DEL PARADISO) LOPAR, nella vicinanza immediata della colonia alberghiera di »San Marino«, lungo la magnifica spiaggia, unica nel suo genere sull'Adriatico.

L'auto-campaggio »RAJSKA PLAŽA« Lopar appartiene alla seconda categoria. Modernamente assestato dispone di acqua corrente, calda e fredda, doccie, WC, ricezione per ogni informazione utile, ristorante moderno servendo le specialità locali ed internazionali. V'è anche stazione per rifornimento delle bombole di gas, negozio »self-service« e il mercato. Gli amanti degli sport troveranno: ping-pong, mini-golf, sandolini, barche, possibilità di pescare e fare le gite. Spiaggia molto adatta ai bambini, accessori sportivi (a ottenere sulla spiaggia), possibilità da attracco per barche e motoscafi. Rappresentazioni cinematografiche.

Linee quotidiane regolari di piroscafo per Rijeka e Rab, traghetto; terra ferma-isola e linee di pullmann per Rab ed altre località sull'isola.

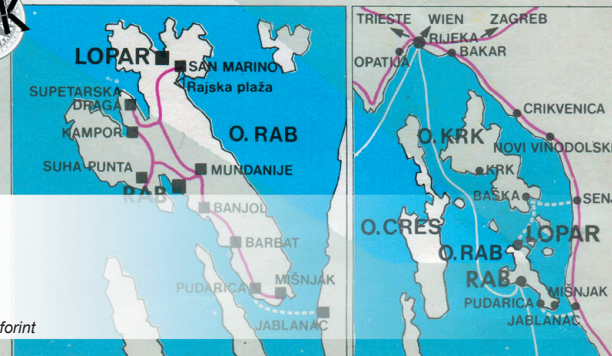
Annunciatevi alla ricezione dell'auto-campaggio »RAJSKA PLAŽA«, Lopar, Rab, Jugoslavia. Telefono: 871-048

Only 14 km from the town of Rab there is the modern AUTOCAMP »RAJSKA PLAŽA« (HEAVENLY BEACH) LOPAR, in the immediate vicinity of the hotel settlement »San Marino« along a pleasant sandy beach, unique on the Adriatic.

The Autocamp »RAJSKA PLAŽA« LOPAR belongs to the 2nd category auto-camps. It has hot and cold running water, showers, WC, reception and information bureau, up-to-date furnished restaurant with home and international specialties. There is also a butane-filling station, self-service store and the market. For the lovers of sports there are table-tennis, minigolf, gondolas, boats, opportunities for fishing and daily excursions. Very fine beaches for children, sport accessories on the beach, opportunity to tie up boats and motor boats. Cinema shows. Daily regular ship linke with Rab and Rijeka, ferryboat links between the island and the mainland and omnibus links with Rab and other places.

Enquiries should be addressed to the autocamp reception »RAJSKA PLAŽA« Lopar, Rab, Yugoslavia. Telephone: 871-048

»Turistkomerc«, Zagreb, 1978

Észak-Kelet-i Átjáró
Egyesület 2013

0 forint

TISZTA
FORMÁK
ALAPTVÁNY

PRO
CULTURA